

KOKOUSAIKA

4.3.2013, klo 18.00 – 19.30

KOKOUSPAIKKA

Kunnantalo, valtuustosali

SAAPUVILLA OLLEET VALTUUTETUT

Liitteenä olevan nimenhuutoluettelon mukaisesti.

MUUT SAAPUVILLA OLLEET JA KUTSUTUT ASiantuntijat

Antero Alenius
Vesa Perälä
Tiina Paloranta

kunnanjohtaja
hallintojohtaja
talousjohtaja, ptk-pitäjä

este

LÄSNÄOLO JA PUHEOIKEUS

Eeva Linnainmaa

nuorisovaltuuston edustaja

LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

ASIAT

§:t 5 - 16

PÖYTÄKIRJAN TARKASTAJAT

Valtuusto valitsi pöytäkirjantarkastajiksi Pasi Elorannan ja Teemu Evikosken.

PÖYTÄKIRJAN ALLEKIRJOITUS JA VARMENNUS

Puheenjohtaja

Kirsi Parhankangas

Pöytäkirjanpitäjä

Tiina Paloranta
Tiina Paloranta

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

Tarkastusaika 12.3.2013, klo 12.00 mennessä.

PÖYTÄKIRJA ON KOKOUKSEN KULUN MUKAINEN

Pasi Eloranta

Teemu Evikoski

PÖYTÄKIRJA ON PIDETTY YLEISESTI NÄHTÄVÄNÄ

12.3.2013, klo 12.00 – 15.00 kunnantalossa, arkistosihteerin työhuoneessa.

v.s. arkistosihteerin

Erja-Riitta Myllymäki

Valtuutettu		P	Asia:			Asia:		
			§			§		
			Jaa	Ei	Tyhjä	Jaa	Ei	Tyhjä
Alakastari Atso	VAS	I						
Autio Kauko	KOK	I						
Eloranta Pasi	KESK	I						
Evikoski Teemu	KESK	I						
Hakala Pekka	KESK	I						
Haukipää Sari	VAS	I						
Hiltunen Päivi	KESK	I						
Härkki-Santala Maria	KESK	I						
Immonen Anna-Kaisa	KD	I						
Isokivijärvi Kari	PS	I						
Isomuotia Harri	KOK	I						
Juvonen Jukka	PS	I						
Järvenpää Esa	SDP	I						
Järvinen Jarmo	SDP	I						
Kalliola Jarmo	KESK	I						
Kola Mari	KOK	I						
Kuivanen Antero	PS	I						
Lahtinen Kati	VIHR	I						
Lepistö Maarit	SDP	I						
Lepola Mauri	SDP	I						
Leskinen Päivi	KOK	I						
Linnainmaa Risto	KESK	I						
Mäensivu Raija	KESK	I						
Mäki Rauno	PS	I						
Nieminen Marita	SDP	I						
Nordfors Heimo	KOK	I						
Ovaska Jouni	KESK	I						
Palomäki Susanna	KD	I						
Parhankangas Kirsi	KOK	I						
Perkiömäki Kauno	KESK	I						
1) Ponkiniemi Vilho Ponkiniemi Ville-Veikko	VAS	I						
Rikala Erkki	PS	I						
Soukko Tarja	KOK	I						
Vatajaniemi Juhani	SDP	I						
Westergård Raija	VAS	I						

P = paikalla kokouksessa

1) esteellinen

2) poissa kokouksesta

Valtuusto 4.3.2013, 5 §

HÄMEENKYRÖN KUNNAN LAUSUNTO KUNTARAKENNELAKILUONNOKSESTA

Hallitus

18.2.2013, 25 §

Valtiovarainministeriön lausuntopyynnössä pyydetään lausuntoa ehdotuksesta yleisesti sekä erityisesti seuraavista kysymyksistä:

- selvitysvelvollisuudesta, selvitysperusteista (ml. poikkeusperusteista) ja selvitysvelvollisuuden sisällöstä
- selvityksen sisältämistä määräajoista ja menettelystä
- valtioneuvoston toimivallasta päättää kuntajaon muuttamisesta
- yhdistymisavustuksien ehdoista ja määrästä
- sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien turvaamisesta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennetta koskevien linjausten mukaisesti.
-

Esitys:

HALLITUS esittää, että VALTUUSTO antaa asiasta seuraavan lausunnon:

A. Kuntauudistuksesta ja lakiehdotuksesta yleisesti

Kunta- ja palvelurakennemuutostuksesta annetun lain (Paras -laki) ja nykyisen kuntarakennelain valmistelun välinen yhteys on jäänyt täysin puuttumaan. Paras -laki oli voimassa 2012 loppuun saakka ja monet sen perusteella käynnistetyt toteutukset olivat valmistella kun kuntauudistuksen uudet linjaukset tuotiin rakennetyöryhmän esityksenä julkisuuteen alkuvuonna 2012. Uudet linjaukset asettivat monet juuri toteutumassa olevat yhteistyökohteet uuden tilanteen eteen. Hämeenkyrön ja Ikaalisten yhteistoimintasopimus oli silloin täytäntöönpanovaiheessa mutta tätä kuntien kesällä 2011 tekemää ratkaisua ei ollut otettu rakennetyöryhmän ehdotuksessa huomioon, vaan kunnille esitettiin kaksi siitä poikkeavaa uutta vaihtoehtoa. Täytäntöönpanoa oli tuossa tilanteessa lykättävä valtuustojen päätöksin vuoden 2014 alkuun.

Kunnat ovat kuitenkin halunneet jatkaa käytännön yhteistyötä ja Hämeenkyrö ja Ikaalinen saivat valtiovarainministeriöltä marraskuussa 2012 yhteistoiminta-avustusta Hyvinvoinnin tuki – hankkeeseen (114.000 €). Kaksivuotinen hanke kohdistuisi vanhuspalveluiden kehittämiseen. Avustuksen ehtona on kuitenkin yhteistoimintasopimuksen toteuttaminen ja sen mukainen vastuukuntamalli. Toteutus aiheuttaisi huomattavat kustannukset tieto-, talous- ja henkilöstöhallinnossa mutta ei mahdollistaisi uusien linjausten mukaan lainkaan sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisoikeutta (alle 20.000 asukasta). Edellytykset toteuttaa kuntien

yhteistoimintasopimusta vuoden 2014 alusta näyttävät päättyvän.

Siksi Hämeenkyrön kunta avustuksen saajana on päättänyt 4.2.2013 pyytää valtiovarainministeriöltä käyttötarkoituksen muutosta, jotta avustus voitaisiin käyttää sen varsinaiseen tarkoitukseen ilman vastuukuntamalliin siirtymistä.

Toisistaan poikkeavat uudistukset ovat siten jo kahdesti estäneet peruspalveluiden yhteistoiminnan kehittämisen Hämeenkyrön ja Ikaalisten kesken.

Hallitusohjelman perusteella käynnistettyyn kuntauudistukseen Hämeenkyrön kunta on lähtenyt hakemaan kestävää ratkaisua rakennetyöryhmän 2012 esittämät linjaukset ja kriteerit huomioon ottaen. Lausunnossaan huhtikuussa 2012 valtuusto yhtyi rakennetyöryhmän seuraaviin näkemyksiin:

Hämeenkyrö kuuluu Tampereen työssäkäyntialueeseen, koska sekä asiointi että erityisesti yhdyskuntarakenne puoltaisivat sen kuulumista Tampereen kokonaisuuteen. Hämeenkyrö on oleellinen osa Tampereen kaupunkiseutua kolmostien vaikutuksesta ja asukkaiden sijainnin vuoksi. Kunta on kiinni Ylöjärven ja Nokian yhdyskuntarakenteessa ja myös tekninen infrastruktuuri on suoraan kytköksissä näihin kuntiin. Samalla työryhmä katsoi perustelluksi, että Hämeenkyrö voi valita suuntautumisensa itse kahdesta tarjotusta vaihtoehdosta.

Valtuusto katsoi Tampereen kaupunkiseutuun suuntautuvan ratkaisun olevan työssäkäynnin, asioinnin, elinkeinopolitiikan ja yhdyskuntarakenteen kannalta selvästi perustellumman. Tämä on luontevaa, koska Hämeenkyrö on vuoden 2010 alusta kuulunut Tampereen seutukuntaan mutta ei kaupunkiseudun kuntayhtymään. Vuonna 2011 hyväksytty kuntastrategia perustuu sijaintiin Tampereen vaikutusalueella.

Kunnanhallitus on marraskuussa 2012 esittänyt kaupunkiseudulle mahdollisuutta päästä mukaan Tampereen kaupunkiseudun tulevaisuuden vaihtoehtoja koskevaan selvitykseen. Kunnallisvaalien jälkeen uusi kunnanhallitus on jatkanut tavoitteen mukaisesti neuvottelemalla asiasta selvitysmies Rauno Saaren kanssa. Tässä yhteydessä on käsitelty monet Hämeenkyrön ja kaupunkiseudun nykyiset yhteistyötoiminnot.

Vuoden 2013 alkaessa valtakunnallinen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenteen uudistus käynnisti Erva-alueilla selvitystyöryhmät, jotka saivat tehtäväkseen selvittää helmikuun loppuun mennessä väestöpohjaltaan 50.000 – 100.000 asukkaan suuruisien sote-alueiden muodostamisen mahdollisuudet. Selvitystyöryhmä on helmikuun alussa pyytänyt oman työnsä tueksi kunnilta jo nyt vastauksia mm. siihen miten sote-alueet tulisi muodostaa.

Työryhmän ehdotus tulee kuntiin lausunnolle helmikuun jälkeen eli samaan aikaan rakennelakilausunnon kanssa. Käytännössä tätä ehdotusta ei ehditä ottaa huomioon maaliskuun alussa annettavissa rakennelakilausunnoissa.

Kaupunkiseudun tulevaisuus selvityksen ohjausryhmä on 5.2.2013 ilmoittanut, että: ”Hämeenkyröä ja Juupajokea ei oteta tässä vaiheessa mukaan selvitykseen, ja että asiaan voidaan palata kun Tampereen kaupunkiseutua ja Pirkanmaata koskevat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennelinjaukset on saatu.”

Hämeenkyrön kunta vastustaa sitä, että rakennetyöryhmän ja kuntarakennelain kriteerien mukaisesti valittu ensisijainen yhteistyösuunta ja kunnalle annettu valintaoikeus jätetään ratkaisematta sote-uudistuksen varjolla. Se on vastoin viimekeväästä kunnanvaltuuston poliittista linjausta. Nykytilanteessa on havaittavissa seuraavat vakavat puutteet:

- lakiluonnoksen tasolle asti valmisteltu kuntauudistus ja rakennelakiluonnos syrjäytetään ministerityöryhmän yleispiirteisillä sote-linjauksilla, jotka ovat vasta pohjana tulevan järjestämislain valmistelun aloittamiselle.
- Sote-alueiden muodostamiselta puuttuvat ohjaavat kriteerit ja alueita ollaan nyt muodostamassa kunnissa vain arvattavissa olevien motiivien ja tavoitteiden ohjaamana. Rakennetyöryhmän ja -lain tarkka kriteeristö on menettämässä merkityksensä, koska sote-alueiden 50.000 asukkaan tavoite on nousemassa itseisarvoksi.
- Kuntarakennemuudistuksen tavoitteet vahvoista peruskunnista, elinvoimaisesta kuntarakenteesta ja luonnollisista työssäkäyntialueista jäävät toteutumatta, jos sote-väestöpohjat nousevat määräävään asemaan. Myös sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuun siirtäminen alle 20.000 asukkaan kunnilta ja pääosin myös alle 50.000 asukkaan kunnilta uusille sote-alueille, poistaa vahvan peruskunnan mahdollisuuden.
- Syntymässä olevat ehdotukset uusiksi sote-alueiksi saattaisivat irrottaa Hämeenkyrön kunnan nykyisestä seutukunnasta ja kaupunkiseudun kanssa jo syntyneistä monista yhteistyökäytännöistä. Ratkaisu olisi elinkeinoelämän, työssäkäynnin, asioinnin ja liikenneyhteyksien vastainen. Erikoissairaanhoidon palveluita olisi joka tapauksessa haettava Tampereelta.
- On kohtuutonta, että sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenteen väestöpohja-alueiden muodostaminen on tuotu selvitettäväksi kesken sen määrä-ajan, joka

kunnille on annettu käytettäväksi rakennelain selvitysalueiden muodostamiseen (30.11.2013). Rakennelain selvitysalueen tulisi olla vähintään noin 20.000 asukasta mutta sote-linjausten mukaisen väestöpohjan tulisi olla 50.000 – 100.000 asukasta. Näiden samanaikainen yhteensovittaminen on mahdotonta.

- Valmistelutasoltaan erilaisten uudistusten sekoittuminen toisiinsa vaarantaa sekä toimivien peruspalveluiden järjestämisedellytykset että aiheuttaa epävarmuuden erikoistason palveluiden järjestämiselle. Toimintojen kehittäminen on vaikeaa epävarmassa tilanteessa, joka vaikuttaa myös rekrytointiedellytyksiin, koska tulevasta järjestäjätahosta ei ole varmuutta millään tasolla.
- Kuntalaisten on palveluiden käyttäjinä mahdoton ymmärtää epäselvää tilannetta.

B. Kuntarakennelakiluonnos

Kuntarakennelakiluonnos perustuu nykyiseen kuntajakolakiin, jonka nimike muutettaisiin sen sisältöä paremmin kuvaavaksi kuntarakennelaksi. Laissa olisi määräaikaisesti vuosina 2013 – 2016 voimassa olevia säännöksiä, joissa säädettäisiin kuntarakenneluudistuksen tavoitteista ja menettelyistä.

Selvitysvelvollisuus

Kuntarakennelakiluonnoksen 1. luku ja 4 a – 4 e §:t asettavat alle 20.000 asukkaan kunnalle velvollisuuden yhdessä alueen muiden kuntien kanssa selvittää yhdistymistä, jos yksikin seuraavista perusteista täyttyy:

Palveluperuste:

Velvollisuus koskisi aluetta, jolla tulee olla riittävä kyky palvelutuotantoon, vähintään 20.000 asukasta ja alle yksivuotiaiden ikäluokka vähintään noin 50.

Työpaikkaomavaraisuuden, työssäkäynnin ja yhdyskuntarakenteen perusteet:

Kunnan työssäkäyvän väestön ja kunnassa olevien työpaikkojen suhde on alle 80 prosenttia, kunnan työssäkäyvästä väestöstä kaupunkiseuduilla vähintään 35 tai muualla 25 prosenttia käy työssä keskuskunnassa.

Talouksperuste:

Jos kunnan rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut täyttävät vähintään yhden 4 e §:ssä säädettyistä edellytyksistä.

Hämeenkyrön kunnan kohdalla selvitysvelvollisuus aiheutuu alle

20.000 asukkaan asukasluvusta ja 78,3 % työpaikkaomavaraisuudesta. Pendelöinti on 22,5 % eli jää 35 % rajan alapuolelle. Talousperuste ei täyty.

Kuntarakennelain 4 g §:n mukaan yhdistymisselvitys tulee tehdä 1.4.2014 mennessä. Kunnan tulee ilmoittaa ministeriölle 30.11.2013 mennessä, minkä kunnan tai kuntien kanssa se selvittää 4 b §:n mukaisesti kuntien yhdistymistä. Kuntarakennelain 4 i §:n mukaan ministeriö voi määrätä erityisen kuntajakoselvityksen, jos kunta ei ole 1.4.2014 mennessä tehnyt tämän lain 6 §:ssä tarkoitettua kuntien yhdistymisesitystä.

Selvitykseen tulee sisältyä arvio yhdistymisellä saavutettavista eduista ja haitoista sekä mahdollinen esitys kuntien yhdistymisestä. Selvityksen tulee aina sisältää vähintään suunnitelma hallinnon ja palveluiden järjestämisestä sekä palveluiden tuottamisesta selvitysalueella, selvitys yhdistymisen vaikutuksista kuntien yhteistoimintaan, selvitys taloudellisesta tilanteesta, arvio asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksien sekä lähidemokratian toteutumisesta sekä yksityiskohtainen arvio kuntien yhdistymisen eduista ja haitoista (4 b §).

Selvitysvelvollisuuden väestöpohja ja kriteerien suuntausvaikutus ovat pääosin ymmärrettäviä.

Hämeenkyrön kunta tavoittelee mukaanpääsyä Tampereen kaupunkiseudun kuntien vapaaehtoisesti käynnistämään kaupunkiseudun tulevaisuuden vaihtoehtoja koskevaan selvitykseen. Selvityksen katsotaan täyttävän 4 b §:n mukaisen selvitysvelvollisuuden. Hämeenkyrön kunta ei sulje pois kuntajaotuksen muutoksen mahdollisuutta, jos selvitysalueella sellaiselle mahdollisuus myöhemmin nähdään.

4 i §:n mukainen erityinen kuntajakoselvitys on säädetty ehdotuksessa liian vahvaksi, koska siinä edellytetään yhdistymisesityksen tekemistä annetussa määräajassa. 4 b §:n mukaan selvityksen tavoitteena on yhdistymisesitys mutta vähimmäissisältönä suunnitelma hallinnon ja palveluiden järjestämisestä. Jos kunnat päätyvät muunlaiseen hallinnon ja palveluiden järjestämiseen eivätkä tee yhdistymissopimusta ja –esitystä, ei ministeriö voi määrätä erityistä kuntajakoselvitystä. Valtioneuvostollahan olisi 18 §:n perusteella oikeus päättää kuntajaon muutoksesta kuntien valtuustojen vastustuksesta huolimatta ainoastaan silloin, jos muutos on tarpeen erityisen vaikean taloustilanteen vuoksi (kriisikunnat).

Kunnan tulee ilmoittaa ministeriölle 30.11.2013 mennessä, minkä kunnan tai kuntien kanssa se selvittää kuntien yhdistymistä ja kuntarakennelain mukaan yhdistymisselvitys tulee tehdä 1.4.2014 mennessä. Selvitykselle olisi siten vain neljän kuukauden määräaika, jonka jälkeen kunnat voisivat vasta tehdä päätöksiä selvityk-

sen ehdotuksista. Kunnille varattava aika on täysin riittämätön. Riittämättömyyden osoittaa selvästi myös 4 i §, joka antaisi ministeriölle toimivallan käynnistää erityinen kuntajakoselvitys, mikäli yhdistymisesitystä ei olisi tehty 1.4.2014 mennessä. Rakennelakiehdotus antaa valtiolle mahdollisuuden pakottaa kunnat oman selvityksensä jälkeen erityiseen kuntajakoselvitykseen.

Valtioneuvostolle ehdotettu toimivalta päättää kriisikuntien kunta-jaon muutoksesta on ymmärrettävä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien turvaamisesta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennetta koskevien linjausten mukaisesti

Aluksi pitää tehdä maakunnallinen suunnittelu koko Pirkanmaan alueella tuotettavista erikoissairaanhoidon palveluista, päivystyksestä ja tarvittavasta sairaalaverkosta sekä niiden työnjaosta ja erikoistumisesta. Väärä lähtökohta on jakaa nyt Pirkanmaata väestöpohjien ja sairaalaverkon perusteella keinotekoisiiin alueisiin, jotka sitten joutuisivat etsimään keinot ylläpitää niitä. Nämä alueet 50.000 – 100.000 asukkaan suuruisina jäisivät erikoissairaanhoidon kannalta liian pieniksi mutta käytännön asioinnin kannalta liian suuriksi.

Aluesairaalat ja niiden rooli tulevassa palvelurakenteessa ei saa jäädä vain niiden nykyisten käyttäjäkuntien vastuulle. Sairaanhoidopiiriin tulee tehdä kokonaissuunnittelu, yksityisten kumppanien mahdollisuuden selvittäminen sekä pohtia työnjako sairaalapaikkojen/tehostetun palveluasumisen välillä.

Maakunnallinen erikoissairaanhoidon yksikkö tarvitaan myös jatkossa, jonka tulee olla riittävän suuri tarjotakseen modernin erikoissairaalan erikoisosaamisen. Tällaisen yksikön väestöpohjan tulee olla 500 000 - 1 000 000 asukasta. Yliopistollinen sairaala on hyvä yksikkö tähän tarkoitukseen. Hämeenkyrö voi hankkia peruserikoissairaanhoidon sitä tuottavilta joko julkisilta tai yksityisiltä yksiköiltä kaupunkiseudun suunnasta. Aluesairaala nykyisen tyyppisellä palvelurakenteella Hämeenkyrö voi luopua ja näin on jo käytännössä tapahtumassakin. Aluesairaalan käyttöä ei ole enää tarkoituksenmukaista lisätä uudelleen.

Hämeenkyrö kaupunkiseudun yhteistoiminta-alueeseen suuntautuen tahtoo säilyttää oman sosiaalihuollon ja perusterveydenhuollon järjestämisvastuun. Peruserikoissairaanhoidon palvelut samoin kuin jotkin sosiaalihuollon palvelut Hämeenkyrö on valmis ostamaan niitä tuottavilta joko julkisilta tai yksityisiltä palveluntuottajilta. Erikoissairaanhoidon Hämeenkyrö yhteistoiminta-alueineen tilaa TAYS:sin kantasairaalaista. Hämeenkyrö on valmis jatkamaan tilaajarengasyhteistyötä kolmostien kuntien kanssa.

Kuntien tulisi saada varmuus keskeisten peruspalveluiden järjestämisoikeuden jatkumisesta peruskuntien tasolla, muuten ei ole edellytyksiä 10.000 – 30.000 asukkaan kuntien, kuten Hämeenkyrön, vapaaehtoiselle muodostumiselle. Kuntaudistukselle tulisi antaa työrauha vuosiksi 2013 – 2014 ja edellytykset suunnitella sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja vapaaehtoisesti muodostuvaan toiminnalliseen rakenteeseen.

Hämeenkyrön kunta toteaa lopuksi sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen linjauksista ja perusteista seuraavaa:

Uudistuksen perusajatuksena on etsiä ratkaisua yhteiskunnan tarpeisiin ja kehittämispaineisiin rakenteiden kautta. Näytetään ajateltavan, että sama organisaatorakenne ja väestöpohja takaa automaattisesti asukkaiden yhdenvertaisuuden. Yhdenvertaisuuden ajatellaan vaativan yhdenmukaisuutta. Suomi on kuitenkin mosaiikkimainen yhteiskunta ja asukkaiden palvelutarpeet vaihtelevat suuresti, jopa yhden suuren kunnan alueella. Niihin vastaaminen edellyttää tarpeiden tunnistamista ja palveluiden riittävää tavoitettavuutta. Epärealistisen suuret väestöpohja-alueet ilman luontaisia asiointi- ja liikenneyhteyksiä eivät tule mahdollistamaan yhdenvertaisuutta.

Toimintojen horisontaalisen ja vertikaalisen integraation ajatellaan toteutuvan organisaatioita kasvattamalla. Tämä ajattelu ei lainkaan ota huomioon erilaisia organisaatiokulttuureita jotka ovat vahvat niin erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kuin terveydenhuollon ja sosiaalitoimen välillä. Myöskään kuntien erilaisia organisaatiokulttuureita ei yleensä tiedosteta aikaisemmin kuin vasta kuntaliitosta täytäntöön pantaessa. Perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon välinen integraatio on ehdottoman tarpeellinen tavoite mutta sen toteuttamiseksi organisaatioiden yhdistäminen on keinotekoinen ratkaisu. Organisaatioiden yhdistäminen, henkilöstön siirrot, ict-kustannukset, talousarviorakenteen uudistukset, sopimukset, uudet johtosäännöt ja monet muut toteutuksesta seuraavat käytännön vaikutukset ovat jääneet huomioon ottamatta. Palveluiden toimivuus, lääkäriin pääsy ja toimintojen kustannustehokkuus toteutuu yleisimmin tarvittavissa perusterveydenhuollon palveluissa jo 10.000 – 20.000 asukkaan kokoluokassa. Sosiaalitoimessakin vain kaikkein vaativimmat palvelut puoltavat laajaa väestöpohjaa.

Väestöpohjien muodostamisen tavoitteet näyttävät kohdistuvan enemmän kuntarakenteen ohjaamiseen kuin palvelutuotantoon. Paras-lain valmistelusta alkaen on puhuttu oikeista väestöpohjista ja keskustelu näyttää vain jatkuvan. Tämä johtuu siitä, että sote-palveluissa mittakaavaetu on erilainen eri palveluissa. Erikoissairaanhoidon erikoisaloilla ja päivystyksessä tarvitaan aivan erilaisia väestöpohjia kuin lääkärin, terveydenhoitajan tai sosiaalityöntekijän asiakastyössä. Silti väestöpohjakeskustelulla yritetään löytää yhtä oikeaa kokoluokkaa koko sote-palveluihin. On helppo yrittää

sivuuttaa tämä perustelu sillä, että järjestämisvastuu ja tuottaminen tulevat olemaan eri asia. Viitaten edellä mainittuun mosaiikkimaisuuteen järjestäjätaho ei saa etäännyä käytännön toiminnan ja sen vaikuttavuuden arvioinnista.

Toinen integraatioon liittyvä näkökulma liittyy kunnan kuntalain mukaiseen perustehtävään edistää asukkaidensa hyvinvointia ja kestävää kehitystä alueellaan. Jos sote-integraatiota ajatellaan vain terveydenhuollon ja sosiaalitoimen integraationa, unohdetaan integraatio kunnan muihin toimialoihin ja paikallisyhteisön elinvoiman edistämiseen. Irrottamalla sote-kokonaisuus peruskunnan toiminnasta perusteettomille sote-alueille menetetään integraatio paikallishallinnon tasolla. Merkitys on aikaisempaa selvästi suurempi, koska tämä ei ole enää pelkkä pienkuntanäkökulma, vaan koskee 20.000 – 50.000 asukkaan keskisuuria kuntia ja kaupunkeja. Miten kunta voi käytännössä toteuttaa terveydenhuoltolain edellyttämän hyvinvointikertomuksen mukaista hyvinvointipolitiikkaa, jos sillä ei enää ole omaa sote-toimialaa.

Perustuslain kannalta sote-uudistuksessa on selvittämättä onko järjestämisvastuun siirto pois alle 50.000 asukkaan kunnilta enää sellainen rajattu tehtäväkokonaisuus, jollaiseksi perustuslakivaliokunta näki Paras-uudistuksen yhteistyövelvoitteet. Selvittämättä on myös se, voidaanko kunta velvoittaa luovuttamaan suurimman osan toiminnastaan sellaiselle vastuukunnalle, jolle kunta ei katso sen olevan tarkoituksenmukaista. Poliittinen linjaus sairaanhoitopiirien purkamisesta on irrallaan niitä koskevien perussopimusten purkamisesta, varsinkin kun sen mahdollistava uusi kuntarakenne on vielä hahmottumatta.

Hämeenkyrön kunta katsoo, että sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämistä ei tule tehdä ko. linjausten mukaisesti.

Päätös: HALLITUS hyväksyi esityksen yksimielisesti.

Valtuusto 4.3.2013, 5 §

Päätös: Valtuusto hyväksyi esityksen yksimielisesti.

Ote sähköpostilla:
. Valtiovarainministeriö